

ความเสมอภาคทางการศึกษาในสังคมไทย : ประเด็นปัญหาและ
ทางออกจากการสังเคราะห์งานวิจัยภายใต้กรอบการวิจัย
ความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาค
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ สกว. ฝ่ายชุมชนและสังคม

1

EDUCATIONAL EQUALITY IN THAILAND: RESEARCH SYNTHESIS WITHIN THE RESEARCH
FRAMEWORK OF EQUALITY AND OPPORTUNITY FOR FUNDAMENTAL EDUCATION

รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ่มไชนะ*

รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต แดนสีแก้ว**

สมคิด ทับทิม***

ศิวานนท์ รัตนกนกชัย****

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก สกว. ในปีงบประมาณ 2557 จำนวน 4 โครงการ เพื่อหาวิธีจัดการให้เกิดความเท่าเทียมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเยาวชนไทย 4 โครงการ ได้แก่ 1) “การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา” 2) “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก” 3) “การออกแบบสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะสาขาทัศนศิลป์อย่างเต็มรูปแบบสำหรับนักเรียนตาบอดสนิทระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” 4) “การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้”

จากการศึกษารายงานวิจัยประกอบกับการสนทนาและประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้ดำเนินการวิจัยโครงการละ 4 ครั้ง รวมถึงการออกติดตามสังเกตขณะทำการวิจัย และสนทนากับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมวิจัยโครงการละ 2 ครั้ง พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่ม มีความพอใจที่ได้รับการตอบสนองทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม อย่างไรก็ตามทุกกลุ่มพบสถานการณ์ความไม่เสมอภาคทางการศึกษา เนื่องจาก 1) ข้อจำกัดทางร่างกายในกลุ่มเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้และการมองเห็น 2) ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กได้งบประมาณน้อย จัดการเรียนไม่ได้มาตรฐาน เกิดปัญหาการวินิจฉัยผิดในกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และ 3) ปัญหาความนิยมด้านเพศภาวะ วัฒนธรรมและแนวปฏิบัติทางศาสนา นักเรียนหญิงในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน และมีปัญหาการเข้าไม่ถึงทรัพยากรการเรียนและบริการพื้นฐาน ตามบริบทของกลุ่ม พื้นที่อาศัยและสังคมแวดล้อม เด็กและเยาวชนถูกตราเป็นชายขอบ ไม่ถูกใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดองค์การและชุมชนอ่อนแอ

* กรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอก สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

** อาจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** นักวิจัยอิสระ

**** นักศึกษาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีวสถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เหนือสิ่งอื่นใดทั้ง 4 โครงการวิจัยนี้ยืนยันว่า กลุ่มเป้าหมายต้องการการการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรมแทนการยุบโรงเรียนขนาดเล็ก มีอุปกรณ์ โปรแกรมการเรียนและครูที่เหมาะสมกับการศึกษาพิเศษและครูจบวิชาเฉพาะ สามารถสอนให้นักเรียนเก่ง ดี มีสุข ได้โอกาสในการทำงาน มีรายได้ มีครอบครัวมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ABSTRACT

This study is a synthesis research of four research projects that funded by TRF in fiscal year 2015 within the research framework of equality and opportunity for fundamental education. All most of the research found the strategies and creating the best practice how to improve equality and opportunity for fundamental education for 4 groups of Thai children: 1) “Teaching Accommodations and Modifications for Students with Learning Disabilities in Elementary Inclusive Classrooms”, 2) “Development of Multi-lateral Cooperation for Educational Quality Improvement of Small-Size Schools”, 3) “Media Design for Art Education (Visual Arts) Learning Manager for the Blind Upper-Secondary-School Students”, 4) “Analysis of Risk Factors and School Dropout Prevention of Islamic Private School in Special Administration Zone in Southern Border”.

The data was collected using qualitative method by collecting of secondary data from 4 research reports, triangulated by the primary data that collected with researchers and research participants during two times of field visit of each project by observation, focus group discussion and 4 times of free dialogue with the researchers of each project. The report showed that almost of stakeholders pleased to be responding to the quality of fundamental education of Thai education system. However, all of four groups of students found the situation of inequality in Thai fundamental education system as followed: 1) physical limitations in children with learning disorder and disability of vision; 2) social and economic problems caused of the small size of primary schools those have a small number of teacher and a small budget for lower standard management 3) differences of social values through gender perspective and cultural practices of religion caused the women students dropped out of secondary school. The consequences of disparities in educational inequality were as followed; 1) suffering from the false positive diagnosis caused the stigmatization, 2) inaccessibility causing by diverse economic and social context of the local student groups and school learning environmental problems, 3) marginalization of the adolescent, 4) disadvantaged groups and 5) weaker sector or community. These results were confirmed that the stakeholders need to receive more budget, the specific teachers, equipments and programs, and the director of the school to create the effective learning process in regular classes in order to have a better chance of working and also improved their living status of their family and community, stepping up their quality of life.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกได้รับรองหลักความเสมอภาคอย่างชัดเจนโดยถือว่าบุคคลย่อมมีความเสมอภาคที่จะได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน (Fairness) ตามหลักความเสมอภาคเบื้องหน้ากฎหมาย (Equality before the law) ให้สังคมโลกยอมรับสิทธิเสรีภาพอันเป็นสาระสำคัญของความเป็นมนุษย์ที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิดและไม่อาจพรากไปได้ (UNESCO, 2000) สอดคล้องกับสิทธิปัจเจกชนนิยม (Individualism) ซึ่งกล่าวว่า บุคคลเกิดมามีเสมอภาคกันและมี

สิทธิบางประการ เช่น สิทธิในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน รวมถึงสิทธิด้านการศึกษาพื้นฐาน (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542; Hoffman and John, 2004)

ปัจจุบันประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษาอยู่ในช่วงทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ได้มุ่งเน้นเป้าหมายหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามจากการวิจัยที่ผ่านมาพบประเด็นปัญหาที่ท้าทายความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษามาจากอดีตจนปัจจุบัน (วิทยากร เชียงกูล, 2552) เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจความต้องการการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2542 จากเด็กและเยาวชนอายุ 13-24 ปี จำนวน 13.7 ล้านคนพบว่าผู้กำลังเล่าเรียน 6.6 ล้านคนส่วนอีก 7.1 ล้านคน (ร้อยละ 52) ออกจากระบบการศึกษาไปแล้วสาเหตุหลักพบว่ามีร้อยละ 74 ไม่มีทุนทรัพย์เรียน ต้องการเลี้ยงตนเอง/ครอบครัว ส่วนอีกร้อยละ 10 ไม่สนใจและเห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะเรียน อย่างไรก็ตามเด็กที่พลาดโอกาสทางการศึกษาประมาณร้อยละ 28 ยังมีความต้องการเรียนต่อ (อุมาภรณ์ ภัทรวิชย์ และปัทมา อมรสิริสมบุรณ์, 2550; Oviedo, 2009) ปี พ.ศ. 2554 มีการสำรวจพบว่า ปัจจัยด้านนโยบาย การเข้าถึงบริการทางการศึกษา ที่ตั้งของโรงเรียน คุณภาพของบุคลากร คุณภาพของอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ความไม่เสมอภาคด้านงบประมาณระหว่างโรงเรียนในเมืองกับโรงเรียนในชนบทที่ห่างไกล การถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากความพิการ คุณลักษณะทางสังคม ความยากจน และการด้อยโอกาสเนื่องจากปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองของเด็ก โดยพบว่า ในปี 2551 มีเด็กอายุ 3-17 ปี ไม่ได้เรียน 1,675,165 คน (ร้อยละ 11.2) เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนส่งผลให้เด็กต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน (Schmidt, 2011)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) จึงได้กำหนดให้มีการดำเนินงานวิจัยในกลุ่มเรื่อง “การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้” โดยมอบหมายให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยฝ่ายชุมชนและสังคมเป็นผู้บริหารจัดการภายใต้กรอบการวิจัยตามกลุ่มประเด็นที่กำหนดและกลุ่มประเด็นที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีผู้ได้รับอนุมัติทุนวิจัยภายใต้กรอบดังกล่าว และผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์และเขียนเป็นบทความ “ความเสมอภาคทางการศึกษาในสังคมไทย: ประเด็นปัญหาและทางออกเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อให้สามารถสะท้อนภาพจริง และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวางและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายและตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศด้านการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประมวลข้อมูลและสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการวิจัยภายใต้กรอบการวิจัยความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภายใต้กรอบการวิจัยความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์ตามแนวคิดหลักสิทธิมนุษยชน และแนวทางของสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่ได้กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พุทธศักราช 2550 (เลขอาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550) ดังนี้ 1) “ความเท่าเทียมด้านโอกาสในการศึกษา” หมายถึง โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมเกิดการเพิ่มพูน และฝึกฝนทักษะจนสามารถเติบโตได้ในโลกที่เป็นจริง 2) “ความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานของประชากรต่อการได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร กระบวนการเรียนรู้ การค้นหาความรู้เพื่อนำสู่การปฏิบัติในการพัฒนาตัวเองตามหลักสิทธิมนุษยชนจนเกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Oviedo and Monica Juliana, 2009; โพธิ์สุรย์สินลาร์ตัน, 2554)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจาก สกว. 4 โครงการเพื่อค้นหาวิธีการส่งเสริมและ จัดบริการการศึกษาให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของร่างกาย ได้แก่ เด็กเรียนช้า และเด็กตาบอด รวมถึงกลุ่มที่มีบริบทของพื้นที่ อยู่อาศัยที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ได้แก่ กลุ่มเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกลุ่มนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก โดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษาเดือน ตุลาคม 2557 ถึง กันยายน 2558 ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ชนิด Concurrent Mixed Methods Design/Triangulation Design โดยใช้ผลของข้อมูลเชิงปริมาณและผล ของข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาสรุปและแปลผล

พื้นที่ในการดำเนินการวิจัย สังเคราะห์งานวิจัยจากโครงการวิจัยใน 4 พื้นที่ ดังนี้

1. โครงการ “การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียน ร่วมระดับประถมศึกษา” ศึกษาที่จังหวัดเชียงใหม่
2. โครงการ “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดนครปฐม” ศึกษาที่ 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดทุ่งกระพังโหม ตำบลกำแพงแสน โรงเรียนบ้านคลองตัน ตำบลวังน้ำเขียว โรงเรียนบ้านดอกซาก ตำบลวังน้ำเขียว โรงเรียนบ้านห้วยปลากด ตำบลทุ่งลูกนก โรงเรียนหนองจิก ตำบลทุ่งลูกนก โรงเรียนอ้อกระทุง ตำบลทุ่งลูกนก โรงเรียนห้วยผักชี ตำบลทุ่งลูกนก
3. โครงการ “การออกแบบสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะสาขาทัศนศิลป์อย่างเต็มรูปแบบสำหรับนักเรียน ตาบอดสนิทระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนการศึกษาค้นตาบอดจังหวัดขอนแก่น” ศึกษาที่จังหวัดขอนแก่น
4. โครงการ “การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา” ศึกษาที่อำเภอของ จังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกผลการวิจัยทุกโครงการ 2) แบบประเมินผลการดำเนินงาน โครงการวิจัย 3) แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการวิจัย 4) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องใน โครงการวิจัยที่นำมาใช้สังเคราะห์ และ 5) แบบบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัยในโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดย 1) ศึกษาเอกสารจากโครงร่างข้อเสนอการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานวิจัยในโครงการจากการลงพื้นที่ทั้งงานวิจัยในพื้นที่ 3) รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกผลการ ประชุมกลุ่ม (Focus Group) 4) รวบรวมข้อมูลผลการวิจัยในแต่ละโครงการ 5) รวบรวมข้อมูลการตรวจสอบประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของโครงการวิจัยตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ทั้ง 4 โครงการวิจัยที่เข้าร่วมการสังเคราะห์การ วิจัยครั้งนี้

กิจกรรมการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัยช่วง กันยายน พ.ศ. 2557 – ธันวาคม พ.ศ. 2558 2) ลงพื้นที่ โครงการละ 2 ครั้ง เพื่อติดตามและประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน ประมวลผลข้อมูลและสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการวิจัยช่วงระยะเวลาดำเนินการมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2558 ประชุมกลุ่ม เพื่อตรวจสอบแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 3) รวบรวมผลการศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานจัดเวทีประชุม 2 ครั้ง เพื่อรายงานความก้าวหน้าและสรุปผลการวิจัย โดยรับฟังข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนร่วม และผู้เชี่ยวชาญ 4) วิเคราะห์และกำหนดแนวทางการนำผลไปใช้ในรูปแบบต่างๆ สังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกิดจากการดำเนินโครงการวิจัย 5) เสนอผลการสังเคราะห์ การนำผลการวิจัยไปใช้ ประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภายใต้กรอบการวิจัยความเท่าเทียมด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงระยะเวลาดำเนินการกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2558 และ 6) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนสู่ผู้ใช้ผลการวิจัย ต่อ สกว. และจัดทำบทความเผยแพร่งานวิจัย ทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภายใต้กรอบวิจัยที่กำหนด เพื่อตรวจสอบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพโดยข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. **สถานการณ์ความไม่เสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน** พบว่าการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 กลุ่ม ยังขาดการผสมผสานแนวคิดสู่การปฏิบัติใหม่ ยังเป็นการทำตามคำสั่ง เป็นการปฏิบัติแนวตั้งจากบนลงล่างน้อย โดยทั้งด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงาน (Top-down policy) การระดมพลังจากท้องถิ่นยังมีน้อย จึงยังไม่ใช้พลังพัฒนาที่ระเบิดจากข้างล่างสู่ข้างบน (Bottom-up policy) การดำเนินงานยังขาดความยืดหยุ่น ขาดการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Data based strategy) และ ไม่มีความสมดุลอย่างเพียงพอกับสภาวะแวดล้อม และด้วยข้อจำกัดของงบประมาณขององค์กรที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรภาครัฐรวมทั้งชุมชนมีกิจกรรมร่วมพิจารณาปรับแนวปฏิบัติร่วมกันน้อย จึงไม่เกิดการประสานที่สอดคล้องทั้งในเชิงแนวคิดและกระบวนการเพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาซึ่งพอสรุปปัญหาได้ดังนี้

1.1 **กลุ่มบุคคลที่มีข้อจำกัดทางร่างกายและการเรียนรู้** (Physical and mental disability) ประเทศไทยมีนโยบายเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ยังพบว่าผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ ยังขาดโอกาสที่เท่าเทียม จาก 2 โครงการวิจัยที่พบปัญหาความไม่เสมอภาค คือ 1) ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีปัญหาด้านการอ่าน เขียน และการคำนวณ 2) กลุ่มนักเรียนตาบอดยังขาดสื่อการเรียนร่วมกับเด็กปกติในวิชาคณิตศาสตร์

1.2 **ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนร่วม** การจัดการศึกษาของไทยได้ “จัดการเรียนร่วม” ให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และพิการทางตาได้เรียนร่วมกับเพื่อนปกติ จากการสังเคราะห์จึงพบปัญหา ได้แก่ 1) ทางโรงเรียนขาดครูที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการศึกษาพิเศษ 2) ขาดครูเฉพาะทางวิชาเอกทางคณิตศาสตร์ และภาษาไทย 3) ขาดเทคนิคการสอนและอุปกรณ์ 4) โรงเรียนเฉพาะทางของเด็กพิเศษอยู่ไกลบ้าน 5) สภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่เหมาะสมและจำนวนผู้เรียนมาก 6) โรงเรียนที่มีเด็กพิเศษจะถูกลดเกณฑ์การสอบคะแนน O-net (Ordinary National Education Test และ A-NET: Advance National Educational Test) จึงทำให้โรงเรียนละเลยการยืนยันการวินิจฉัยเด็กให้ถูกต้องและละเลยต่อการประสานให้ครอบครัวดูแลนักเรียนให้ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียม

1.3 ปัจจัยค่านิยมของชุมชนด้านเพศภาวะ ทำให้ขาดความเสมอภาคของชายและหญิง ได้แก่ 1) เยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ต้องถูกออกจากโรงเรียนกลางคัน 2) เยาวชนที่ติดสารเสพติด และมีปัญหาทะเลาะวิวาท ต้องออกจากโรงเรียน ขาดระบบประสานงานที่ดีและไม่ถูกส่งไปบำบัดแก่หน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและบริบททางสังคม ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจพ่อแม่ไม่ดี จึงอยากได้สิทธิว่าเด็กเป็นผู้มีความบกพร่องเพื่อให้ได้สวัสดิการ 2) ปัจจัยเศรษฐกิจ สังคมและค่านิยม ทำให้เกิดปัญหาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 3) ปัจจัยเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทำให้นักเรียนออกกลางคันไปช่วยทำงาน

2. ผลกระทบของความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ก่อให้เกิดปัญหา ได้แก่

2.1 ไม่มีความเสมอภาคในการเรียน (Educational inequality) และเข้าไม่ถึง (Inaccessibility) โดยเฉพาะในการศึกษาครั้งนี้พบนักเรียน 3 กลุ่ม คือ 1) เด็กที่พร่องทางการเรียนรู้ขาดครูเฉพาะทางและโปรแกรมการเรียนเฉพาะ 2) เด็กตาบอดขาดสื่อการเรียนในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ 3) โรงเรียนขนาดเล็กมีครูจำนวนน้อย ครูไม่ชินคนในพื้นที่ มีภาระงานมาก และโรงเรียนไม่ได้มีผู้บริหารตัวจริงทำให้โรงเรียนขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การถูกตราหน้า (Stigmatization) สำหรับการศึกษา พบดังนี้ 1) การวินิจฉัยเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ผิด (False positive) เรียกว่า “เด็กแอลดีเทียม” 2) กลุ่มนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยมสอนศาสนา เมื่อตั้งครรภ์ถูกให้ออกจากโรงเรียน

2.3 คนชายขอบ (Marginalized group) สำหรับการศึกษา พบดังนี้ 1) ปัญหาค่านิยมทางด้านเพศภาวะของท้องถิ่นทำให้เด็กผู้หญิงที่เป็น LD ไม่ได้รับการพัฒนา 2) โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณและจำนวนครูตามจำนวนนักเรียน 3) เยาวชนในเขตชายแดนภาคใต้ ที่เกรง ติดยา ออกจากโรงเรียน แต่ไม่ถูกส่งเข้าบำบัดและเรียนต่อ ปัจจัยเหล่านี้เบียดให้มีกลุ่มคนชายขอบมีพื้นที่ทางสังคมน้อย

2.4 เกิดองค์กรที่อ่อนแอ (Weaker sector) ได้แก่ 1) โรงเรียนที่ไม่มีผู้บริหารตัวจริง 2) ครูจบไม่ตรงเอก และขาดครูการศึกษาเด็กพิเศษ แต่ต้องมาสอนเด็กพิเศษ โรงเรียนจึงกลายเป็นองค์กรที่อ่อนแอ

3. แนวทางการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัยทุกเรื่อง ยังเป็นการดำเนินงานที่แยกส่วนจากชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานโดยขาดความรู้ความเข้าใจท้องถิ่น จึงมีหลายกลุ่ม หลายโรงเรียนพยายามส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีในระดับพื้นที่ และระดับสังคม เพื่อช่วยให้การพัฒนาโครงสร้างการศึกษาในทุก ๆ ด้าน มีความเสมอภาคและเกิดความสมบูรณ์ของบุคคล ครอบครัว และสังคมยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 การพัฒนาบุคลากรเฉพาะและการจัดทำโปรแกรมหรือสื่อการเรียน (Specific learning equipment/staffs/programs) สำหรับการสังเคราะห์นี้ พบดังนี้

3.1.1 การพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ในกลุ่มนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ครูสามารถจัดการศึกษาพิเศษ คัดกรอง จัดทำแผน Individualized Education Plan (IEP) ให้คำปรึกษาแก่ครูคนอื่น ๆ

3.1.2 การจัดอัตรากำลังครูตามสัดส่วนนักเรียนและการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนต้องการมีครูครบชั้น จึงควรมีการสร้างเครือข่ายร่วมกับชุมชนนอกเหนือจากที่ภาครัฐสนับสนุน เช่น ชุมชนบริจาคจ้างครูช่วยสอน องค์กรส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมท้องถิ่นในกลุ่มเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและให้มีกิจกรรมมาช่วยสอนเด็กในโรงเรียน

3.1.3 การสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ แผนการสอน และอุปกรณ์การสอนเฉพาะในวิชาทัศนศิลป์ การวาดภาพในเด็กบกพร่องทางการมองเห็น ดังนี้ 1) หุ่นปูนปลาสเตอร์แบบลอยตัว โดยเลือกผลิตชิ้นงานที่มีความสำคัญต่อสาระการเรียนรู้ตามแผนการสอน และสามารถผลิตซ้ำได้ 2) หุ่นปูนปลาสเตอร์แบบนูนต่ำ ออกแบบรูปทรงจากภาพต้นแบบโดยเพิ่มสัดส่วนเพื่อเน้นให้เกิดมิติคล้ายรูปปั้นแบบลอยตัว 3) หุ่นจำลองกระต่ายพลังงานสถาปัตยกรรม ออกแบบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เป็นรูปทรงของสถาปัตยกรรมแล้วนำมาปั๊มขึ้นรูปโดยใช้กาวติด สามารถทำได้ง่ายและเผยแพร่เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ให้แกผู้อื่นได้ง่าย 4) กรอบกระต่ายเพื่อเรียนรู้ด้านสุนทรียศาสตร์ โดยใช้กระต่ายผิวเรียบ กระต่ายผิวขรุขระ กระต่ายผิวลื่น กระต่ายผิวฟืด กระต่ายกลิ่นหอม และกระต่ายกลิ่นใช้มาเป็นพื้นที่ในการวาดภาพไปตามจินตนาการ 5) วัสดุอุปกรณ์วาดภาพพระบายสี ในการวาดภาพ 6) โปรแกรมวาดภาพพระบายสีในคอมพิวเตอร์ โดยใช้ระดับเสียงและจอภาพสัมผัสสำหรับการวาดภาพพระบายสีด้วยการแตะและลากนิ้วตามเสียงไปบนจอภาพของคอมพิวเตอร์ที่สามารถสั่งงานโดยสัมผัสหน้าจอได้ เด็กตาบอดจะสามารถเลือกกระต่ายเสียงนั้นแทนสิ่งที่ต้องการวาดโดยใช้มือกดระดับเสียงที่เลือกได้ 7) การปั้นดินน้ำมันพบว่านักเรียนตาบอดสนิทบางคนไม่สามารถปั้นรูปทรงได้เนื่องจากไม่เคยเรียนหรือได้รับการฝึกฝนมาก่อน 8) เสียงบันทึกสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะสาขาทัศนศิลป์ ช่วยให้นักเรียนตาบอดสามารถเปิดฟัง เรียนรู้และทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2 การพัฒนาโครงการเฉพาะปัญหา ได้แก่ 1) พัฒนารูปแบบการป้องกันความเสี่ยงจากตัวนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีการเสริมพลังอำนาจนักเรียน (Empowerment) ให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบประชาธิปไตยจากประสบการณ์ตรงของนักเรียน (Democratic learning from their own experiences) เริ่มจากการฝึกวิเคราะห์ตนเอง (Self-analysis) การกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเอง การมีความหนักแน่นในการที่จะดำเนินชีวิตให้รู้ตนเอง (Self-determinant) ให้อยู่ในทางที่ถูกที่ควร เพิ่มความตระหนัก (Raising awareness) ถึงบทลงโทษที่เกิดจากการกระทำผิดตอบทัณฑ์ของศาสนาและกฎระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์เชิงชู้สาว 2) รูปแบบการป้องกันความเสี่ยงจากผู้ปกครอง โรงเรียนต้องประชุมผู้ปกครองให้เพิ่มการดูแลและปลุกฝังให้เยาวชนให้เห็นโทษของการมั่วสุมเกรและติดยาเสพติด และความผิดพลาดทางเพศ ผู้ปกครองไม่ควรมีความนิยมหรือวัฒนธรรมเกี่ยวกับการให้เยาวชนแต่งงานมีครอบครัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาการขาดความรับผิดชอบ

3.3 การเสริมความเข้มแข็งของหุ้นส่วนชุมชน (Strengthening partnership though community participation and self-reliance) เป็นการพัฒนาศึกษานอกห้องเรียน ได้แก่ 1) เครือข่ายสหสาขาวิชาชีพและชุมชน วิจัย LD ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เทคนิคการแพทย์ร่วมกับครู ผู้ปกครอง ในการพัฒนาระบบการวิจัยที่รวดเร็ว ถูกต้องชัดเจน 2) การสร้างเครือข่ายโรงเรียน ครอบครัว ชุมชนในการดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พัฒนาความเข้าใจของชุมชน และส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงข้อจำกัดและความบกพร่องของเด็ก 3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีเพื่อเพิ่มขนาดของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ทุ่มเท เสียสละ จากทุกภาคส่วน โดยการปรับวิธีคิดใหม่ว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของทุกคน 4) รูปแบบการป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มเยาวชนจากผู้ปกครอง และชุมชน อบต. โรงเรียน สาธารณสุข อาสมัครชุมชน อสม. อพปร. ต้องร่วมกันจัดทำโครงการแก้ปัญหาเยาวชนแบบชุมชนมีส่วนร่วม (Community participation) โรงเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนน้อย เป็นการทำตามคำสั่ง ตามแนวตั้งจากบนลงล่างน้อย การระดมพลังจากท้องถิ่นยังมีน้อยจึงยังไม่ใช้พลังพัฒนาที่ระเบิดจากข้างล่างสู่ข้างบน จากปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมต่อคุณลักษณะเฉพาะและพัฒนาการของแต่ละกลุ่มเป้าหมายในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงพบความไม่เสมอภาคในโอกาสและความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกกลุ่มเป้าหมายของทุกโครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก ข้อจำกัดด้านร่างกาย ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมและภูมิสำเนา ช่วงวัย เพศภาวะ และวัฒนธรรมสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2554) และนักการศึกษาอื่นๆ (Oviedo and Monica Juliana, 2009; อุมารณ ภัทรวิชัย และปัทมา อมรสิริสมบุญ. 2550)

ผลกระทบของความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ได้แก่ 1) ไม่มีความเสมอภาคในการเรียน (Educational inequality) และเข้าไม่ถึง (Inaccessibility) (Delors et al., 1996) โดยเฉพาะในการศึกษาครั้งนี้พบนักเรียน 3 กลุ่ม คือ 1.1) เด็กที่พร่องทางการเรียนรู้ขาดครูเฉพาะทางและโปรแกรมการเรียนเฉพาะ 1.2) เด็กตาบอดขาดสื่อการเรียนในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ 1.3) โรงเรียนขนาดเล็กมีครูจำนวนน้อย ครูไม่คนในพื้นที่ มีภาระงานมาก และโรงเรียนไม่ได้มีผู้บริหารตัวจริงทำให้โรงเรียนขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) การถูกตราหน้า (Stigmatization) (Jaques Delors. 1996) พบจากศึกษานี้ คือ 2.1) การวินิจฉัยเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ผิด 2.2) กลุ่มนักเรียนหญิงในโรงเรียนมัธยม เมื่อตั้งครรถูกให้ออกจากโรงเรียน 2.3) การวินิจฉัยผิดว่าเด็กเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 3) คนชายขอบ (Marginalized group) (สฤณี อาชวานันทกุล. 2554 ; วิทยากร เชียงกุล. 2552) การศึกษานี้ พบดังนี้ 3.1) ปัญหาค่านิยมทางด้านเพศภาวะของท้องถิ่นทำให้เด็กผู้หญิงที่เป็น LD ไม่ได้รับการพัฒนา 3.2) โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณและจำนวนครูตามจำนวนนักเรียน 3.3) กลุ่มผู้สูงอายุติดเตียง ติดบ้าน ให้เฉพาะเงินเบี้ยยังชีพได้ร่วมกิจกรรมสังคมน้อย 3.4) เยาวชนในเขตชายแดนภาคใต้ ที่เกรง ติดยา ออกจากโรงเรียน แต่ไม่ถูกส่งเข้าบำบัดและเรียนต่อ ปัจจัยเหล่านี้เปื้อนให้กลุ่มผู้เรียนกลายเป็นคนชายขอบ ได้รับการพัฒนาน้อยจึงมีพื้นที่ทางสังคมน้อย 4) เกิดองค์กรที่อ่อนแอ (Weaker sector) ได้แก่ 4.1) โรงเรียนที่ไม่มีผู้บริหารตัวจริง 4.2) ครูจบไม่ตรงเอกและขาดครูการศึกษาเด็กพิเศษ แต่ต้องมาสอนเด็กพิเศษโรงเรียนจึงกลายเป็นองค์กรที่อ่อนแอ 4.3) เพศภาวะเป็นตัวกั้นไม่ให้สตรีเข้าสู่อำนาจทางการเมืองท้องถิ่น จึงกลายเป็นกลุ่มที่ไม่ถูกใช้ประโยชน์ (Disadvantaged) (Nelson, Jack, Carlson, Kenneth, Palonsky, Stuart. 1996)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียนควรเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการช่วยพัฒนานักเรียน ดังนั้นการให้ข้อมูลและการปรับทัศนคติครูที่ไม่เห็นด้วยกับการเรียนห้องเรียนร่วมในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็น
2. โรงเรียนควรสร้างโปรแกรมที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ครู โดยจัดทำโครงการพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้มากขึ้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการอบรมหลักการสอน เทคนิคการสอน การสร้างและการใช้สื่อการสอนเรื่องต่างๆ ที่ครูจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาหลัก ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมได้
3. อบต. ควรให้งบประมาณสนับสนุนชาวบ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุในการพัฒนาตนเอง และให้มาสอนนักเรียนช่วยครูในวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ การเกษตร เพื่อลดภาระของครู ครูจะได้ใช้เวลาในการสอนวิชาหลักได้มากขึ้น

4. ควรมีการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยที่พัฒนาสื่อการเรียนของเด็กที่มีปัญหาพิเศษ และควรมีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการศึกษาของเด็กพิเศษโดยตรง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ปั้นสมองของชาติ: ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทซัดเซสมิเดีย, 2543.
- นุริชิตา เพอแสงละ, นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว, จุฑารัตน์ ศษรัตน์ และ ยะมีน แหละดี. (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา, 2558.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ. การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. “ความเหลื่อมล้ำ และความเป็นธรรมด้านการศึกษา”. ใน ปาฐกถาเสาสหลักษณ์แผ่นดิน: ชุติความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม หน้า 124–161. กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- รัชนิกร ทองสุดี และคณะ. (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์แผนงาน การปรับแต่งและอำนวยความสะดวกในการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในห้องเรียนร่วมระดับประถมศึกษา, 2558.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2550.
- วิทยากร เชียงกูล. (2552). สภาวะการศึกษาไทย 2550/2551 “ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2552.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2553, 2553.
- สฤณี อาชวานันทกุล. ความเหลื่อมล้ำฉบับพกพา. กรุงเทพฯ: เป็นไทยพับลิกซ์, 2554.
- สัญญาสันติเวช และคณะ. (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการ การออกแบบสื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปะ (ทัศนศิลป์) สำหรับนักเรียนตาบอดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2558.
- สุมิตร สุวรรณ และคณะ. (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดนครปฐม, 2558.
- Nelson, Jack L., Carlson, Kenneth, Palonsky, Stuart B. Critical Issues in Education : A Dialectic Approach. 3th dition. New York: the McGraw-Hill, 1996.
- Oviedo, Monica Juliana. Expansion of Higher Education and the Equity of Opportunity in Colombia. Research work presented for M.R. (Applied Economic). Universitat Autònoma de Barcelona, 2009.
- Schmidt, William H. “Equality of Educational Opportunity, Myth or Reality in U.S. Schooling?”. American educator winter. 2010–2011. 34(4), 12–19, 2011.
- UNESCO, Principal Regional Office for Asia and the Pacific. EFA Planning Guide: Southeast and East Asia. Southeast: Follow-up to the World Education Forum Dakar. Senegal. April 2000, Bangkok, Thailand and April 2001.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร